

OPPONENCIA

Nagy Tamás diplomatervéhez

*Étterem,
Eger, Barbakán, Egri vár*

Van valami „végvári” attitűd Nagy Tamás diplomamunkájában. Egyenes kiállás a megmérettetésben, a -most éppen világválságnak is nevezett- hétköznapi sötét masszájával szemben, a mindenre rálegyintés ellenében. Tiszta szívvel és az ész logikájával egy olyan helyen, ami szembetűnőbb nem is lehetne, és elhagyatottságában beavatkozásért kiállt. A gondolat -hogyan ide étterem való- nem légből kapott; ezt egy befelé forduló, óvatos tervváltozat is igazolja a közelmúltból, de a törökert ma még egy embertől elidegenített bozótos. Érzékileg leszakadva a várról de fizikailag hozzátapadva, és pont a várkapu mellett. Igazi diplomamunkának való téma.

A térszervezésről:

A környezet számtalan csatlakozásra hívó szintje gyakorlatilag ki is jelöli az építészeti modort: felfűzött közlekedő-spirálok egymásra szerveződő rendszere adja az épület karakterét. Ebbe a dinamikus áramlásba foglalja be a fő funkcióhoz tartozó helyiségcsoportokat azzal együtt, hogy mindegyik tér -a csak rá jellemző- sajátos pszichikával rendelkezik. Irányultságuk és élményt adó atmoszférájuk van. A várfeljáró és az Almagyar dombra vezető lépcső között a bástya falából kiszűrődő bejárat határozottan olvasható, jelértékű elem. Kétség se fér hozzá, hogy a „várséta” útvonalán vagyunk, a történelemtől átítatva; a belső lépcsőtér vitrinjei is ezt segítik. Az alaprajzi szervezés tiszta, szinte képletszerű. A főzőkonyha fogyasztóterhez viszonyított aránya azonban kissé túlzó, ez egymás alatti-feletti pozíciójuk kényszerű ám kedvezőtlen eredménye. A „kazamatásságot” és a titokzatosságot erősítve a közönségbemjáratok szintjein publikus funkció sehol sem jelenik meg, ezáltal a vizesblokk is távolra kerül a fogyasztás helyétől, de ne feledjük: egy bástyában vagyunk.

A konstruálásról:

Az épület statikai modellje rendkívül elegáns. Építész tudatosságával bíró mérnöki felkészültségről tanúskodik. Mint egy megtámasztott látcső. Egy gondolat bizonytalanít el csak, és nem hagy nyugodni a terv tartószerkezeti vonatkozásait illetően: Azon a feladaton mérhető kizárólag a hallgató tudása, ami a tanulmányi követelményeknek megfelelően méretezhető? Csak így értékelhető a statikai munkarész? A rácsostartók talán túl ipariálisak ide, még ha hárták közé rejtve takartan, sejtetve jelennek is meg. Támogatva a hallgatót egy kevésbé akadémikus megközelítésben, a konzolos tömeg esetén valami egyneműbb, egylényegűbb -új paradigmában értelmezhető- szerkezeti megoldás talán még nemesebbé tette volna a konstrukciót. Valami szerkezeti struktúra alkalmazása, ami egy mozdulattal kezeli a zárófödém síkjának indokolt, de mégis zavaró törését és akár a homlokzati áttörtséget is.

A várfalról:

A várfal aknafigyelő folyosóival és a hozzá fűződő legendáival az egri vár sajátja, mai divatos szóhasználattal élve: „brand”-je. Így az épület közlekedési rendszerével a várfalra és a kazamatára szervezve emblemikus lehet, a földalatti vártúra végpontján az étteremmel. A hely karakterének előhívását és felerősítését látom abban is, ahogy a konzolos tömeg megáll a fal előtt és a nagyteremből a város látképe feltárul; Eger jól ismert panorámájához hozzátartozik a képkivágások alján a várfal koronájának rajzolata. Csak itt hozzáférhető, kitűnő háttérrel adva az étkezés rítusához. Az objektum várfalakkal és a bástyával való kapcsolata -mint foglalatba illesztés- a rom méltó továbbélésének záloga. Jól olvasható mai jel, amely nem töredékeket egészít ki múltbéli képeket idézve. Önmagában befejezett egészként használni akar, nem romként fenntartani. Ez adja számomra a terv velejét.

Az idők során szétfoslott fonalak összecsomózására tett bátor kísérlet ez a terv.

Amolyan fordított-gordiusz. A kísérletező kedv pedig becsülendő, a jó építész egyik ismerve. Ezzel ajánlom a tervet a Tisztelt Bizottság kitüntetett figyelmébe.

Budapest, 2010. június 20.

Tóth Tamás
építész